

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

Neodvisen dnevnik zastopajoč interese slovenskega delavstva.

VOLUME IV.—LETO IV.

CLEVELAND, OHIO SREDA (WEDNESDAY) APRIL 27th '21

St. 98. (No.)

Single Copy 3c.

Entered as Second Class Matter April 29th 1918, at the Post Office at Cleveland, O., under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

Posamezna številka 3c.

THE ONLY SLOVENIAN DAILY
BETWEEN NEW YORK AND CHICAGO
THE BEST MEDIUM TO REACH 180.000
SLOVENIANS IN U. S. CANADA
AND SOUTH AMERICA.

"WE PLEDGE ALLEGIANCE TO OUR
FLAG AND TO THE REPUBLIC FOR
WHICH IT STANDS: ONE NATION INDI-
VISIBLE WITH LIBERTY AND JUSTICE
FOR ALL."

Francija zavrnila nemške odškod- ninske predloge.

JE ODVRNILA NA HUGHESOVO VPRAŠANJE, DA
LI SO NEMŠKI PREDLOGI SPREMLJIVI, DA
JIH POD NOBENIM POGOJEM NE MORE
SPREJETI. — FRANCOSKI PARLAMENT GLA-
SOVAL ZAUPNICO BRIANDU, POTEM KO JE
TA DRŽAL GOVOR, V KATEREM JE PRIPO-
ROČAL AKCIJO.

PARIZ, 26. aprila. — (Poroča Edwin L. James.) —
Ameriški državni tajnik Charles E. Hughes je danes dal
francoski vladi priložnost, da izrazi svoje mnenje, da-li
smatra nemško noto za primerno podlagi, ki bi omogo-
čala nadaljnja razmatrivanja odškodninskega vprašanja.

Nocoj pa se je francoskemu poslaniku v Washingtonu,
M. Jusserandu, naročilo, da odgovori nikalno.

Pod temi pogoji pariška vlada ne pričakuje, da bo
ameriška vlada predložila nemške proti-predloge zave-
zniškim vladam, in gotovim se smatra, da ako do nedelje
Nemčija ne stavi ugodnejših pogojev, tedaj je okupaci-
ja okraja Ruhr skoro docela neizogibna.

Akcija državnega tajnika Hughesa je v soglasju z
obljubo, da ne bo storil ničesar, kar bi ne bilo po godu
Franciji. Podal ni nikakega uradnega naznanila o spre-
jemu nemške note, toda skrbel je za to, da je francoski
poslanik vedel za vsebino nemške note dve uri po preje-
mu iste v državnem departmentu.

Jusserand je noto takoj poslal v Pariz, in dospela je
semkaj že zgodaj nocoj. Odgovor ministrskega pred-
sednika Brianda bo dobila ameriška vlada že jutri.

Na ta način bi bilo posredovanje Združenih držav
končano; nadaljevalo bi se le še, če bi si Amerika priza-
devala pripraviti Nemčijo k temu, da bi stavila zopet
nove pogoje.

Nemški predlogi.

Nemčija pravi v svoji noti na ameriško vlado, da je
pripravljena izplačati zaveznikom z obrestmi vred 200-
000.000.000 zlatih mark odškodnine, kar je približno to-
liko kot \$50.000.000.000, toda sedanja vrednost te svote
znaša le 50.000.000.000 mark ali \$12.500.000.000.

Nemčija tudi obljublja do skrajnosti sodelovati po
svojih najboljših močeh pri rekonstrukciji od vojne opu-
stoenih pokrajin; takoj je pripravljena dati na razpo-
lago reparacijski komisiji en bilijon zlatih mark; pri-
pravljena je prevzeti zavezniške dolgeve v Združenih dr-
žavah, in skušala bi dobiti mednarodno posojilo, potem
kateraga bi plačala svojo odškodnino.

V zameno pa zahteva Nemčija, da se sedanji način
izsiljevanja odškodnine takoj opusti, da se ji dovoli svo-
bodno trgovanje, in da se nemško lastnino v inozemstvu
vrne njenim lastnikom.

Zakaj Francozi zavračajo nemške predloge.

Vzroki, radi katerih Francija zavrača nemške od-
škodninske predloge, so sledeči:

1. Nemška ponudba za 50.000.000.000 zlatih mark
(po sedanji vrednosti) se smatra nezadostna. Računa
se, da ta ponudba predstavlja le 50 procentov onega, kar
so zavezniški zahtevali na pariški konferenci, pri čemur
pa ne pride v poštev še 12-procentno obdavčenje na ves
nemški export.

Nemci so pripravljeni plačati do 1. maja le en bili-
jon mark, medtem ko so zavezniški zahtevali 12 bilijon-
ov.

2. Pridrške, s katerimi Nemčija obroža svoje pred-
loge, se smatra nespremljivim. Francija ne more do-
pustiti, da bi se odnehalo s sedanjimi prisilnimi koraki,
katere smatra za edini način, po katerem se bo moglo
Nemčijo prisiliti, da plača.

3. Francoska vlada smatra nemški predlog za 4-pro-
centne obresti smešne v očigled dejstva, da mora Fran-
cija od vsega svojega dolga v Združenih državah plače-
vati po 9 procentov.

Dasiravno nemška nota na tej točki ni docela jasna,
pa se smatra, da je v svoti 50 bilijonov šteta vsa odškod-
nina, vsetvši vse, kar je naredila za rekonstrukcijsko
delo.

Francija ni vprašala Anglije za svet.

Kot izgleda, se francoska vlada sploh ni obrnila na
Anglijo, ko je poslala odgovor ameriškemu državnemu

Kdo bo nosil davčno breme?

Washington, 25. aprila. — V
kongresu se sedaj razmotriva,
kako preurediti sedanje davčno
zakone. Veletrgovski interesi so
se izjavili za Smootovo predlogo,
ki določa, da naj bi se naložilo
poseben davek na vse promete,
in da bi se moral ta davek plača-
ti ob nakupu predmeta. Prera-
čunjeno je, da bi ta način obdav-
čenja zvišal draginjo za ameriš-
ko ljudstvo od 3 do 5 bilijonov
dolarjev na leto.

Optimistični nasprotniki te vr-
ste obdavčenja trdijo, da je ta
prodajni davek že naprej obso-
jen k porazu.

Otto H. Kahn in pančna grupa
s katero je on v zvezi, so glavni
propagatorji prodajnega davka,
katerega se hoče naprtiti na hr-
bet preprostega ljudstva, zato,
da bo mogoče odpraviti davek
na čez merne profite, potem ka-
tereга morajo bogatimi plačati v
državno blagajno saj nekoliko od
svojih ogromnih vojnih profitov.

Glavni vodja proti prodajnemu
davku v kongresu pa je kongres-
man James A. Frearer iz Wis-
consinina.

Kot je seveda pričakovati, je
predsednik Harding za to, da se
vede prodajni davek. Kongres-
man Frear pa pravi, da iz moke
ne bo nič kruha, in v obeh zbor-
nicah se čujejo glasovi, da ako
republikanska stranka doseže
sprejem tega zakona, tedaj jo bo
toda docela uničilo. Zato so se
prodajnega davka začeli bati že šte-
vilni republikanci, kakor hitro
so spoznali, da bi se istega poslu-
žili proti njih vsi njih politični
nasprotniki, in da bi na ta način
izgubili simpatije velike mase
ljudstva.

Zanimivo je, da ko se je to
vprašanje dalo na glasovanje v
raznih trgovskih zbornicah, ni
prodajni davek dobil nikake za-
upnice. Jako močno je nastopila
proti temu načinu obdavčenja
McGill Manufacturing Co. iz Val-
paraiso, Ind. Mr. McGill je podal
izjavo, v kateri pravi, da bi se s
prodajnim davkom obdavčilo
vsak funt sladkorja, soli ali škro-
ba, vsak hleb kruha, in istotako
pšenico in moko, ki se rabi za
kruh.

Mr. McGill pravi nadalje: "Na
ta način bi se obdavčilo vsak funt
kruha in vsak kos obleke. S tem
se predlaga obdavčiti ljudstvo od
zibel do groba, in najhujši del
predloge je ta, da se vsaka življe-
nska potreščina menja iz rok v
roke kakih sedem ali osemkrat.
Predno doseže konzumenta, ki bi
moral končno plačati davek od
vseh sedmih ali osmih prodaj.
Poleg tega pa bo vsak prodajalec
davku še nekoliko sam pridal
za dobro mero, in tako bo skupno
breme naravnost stahovito.

"Ameriška trgovina že sedaj
dovolj trpi od naplajenih cen
in opresivnih bremen, ki so po-
sledica Esch-Cumminsovega že-
lezniškega zakona, ki je prinesel
povišane tovarne pristojbine, in
nemogoče je, da bi uspela pod
nadaljnim bremenom, ki bi ga
ustvarila Smootova davčna pre-
dloga. Predloga je sredstvo, po-
tom katerega hoče 5 procentov
prebivalstva, ki lastujejo 65 pro-
centov vsega narodovega boga-

tajniku, da ne more sprejeti nemških predlogov, kajti
Briand je imel odgovor pripravljen že tri ure po preje-
mu note iz Washingtona. Briand je danes po svojem
govoru v parlamentu dobil zaupnico. Zanj je glasovalo
424 poslancev, proti pa 29. Glasovanja se je vzdržalo 9
poslancev.

Kitajska, središče novih zaplet- ljajev.

Šanghaj, Kitajsko, 26. aprila.
— (Poroča William Philip Si-
mons.) Teška megla sovraštva,
ki je pred letom 1914 visela nad
Balkanom, se je preselila na dal-
jni vzhod. Ako je preženejo ka-
ki definitivni koraki od strani
treh najbolj prizadetih držav, te-
daj se zdi, da je nov konflikt ne-
izogiben.

V zraku se pojavljajo najbolj
divja poročila, ki ne vsebujejo ni-
ti pičice resnice, toda vsako pa
vendar le pospešuje splošno na-
petost.

Nekateri najbolj trezni opazo-
valci, ameriški, angleški kot
japonski, so živeli v tej kalni at-
mosferi, docela izgubili jasnost
pojmovanja. In Amerika največ
trpi, brez ozira na to, kaj napo-
veduje kombinacija nesrečnih do-
godkov.

Nekateri napovedujejo, da se z
velikansko naglico bliža čas, ko
bo med Ameriko in Anglijo pri-
šlo do oboroženega konflikta, in
zagovarjajo svoje naziranje na
podlagi teorije, da je Amerika e-
dina dežela, ki je na poti Angliji
pri njenem prizadevanju za sve-
tovno trgovsko prvenstvo.

Drugi so prepričani, da tok do-
godkov Združene države in Ja-
ponsko ženejo k neizogibnemu
spopadu. Tretjo kategorijo vidi
Anglijo, prizadevajoč si, da pri-
de med Ameriko in Japonsko do
vojne, z dvojnimi namenom, da
se odstrani Japonsko kot trgo-
vsko tekmovalko na morju.

In potem je skupina, ki pravi,
da Anglija želi vojne med Ame-
riko in Japonsko zato, da se An-
gliji ne bo treba tepsti z Ameri-
ko. Peta skupina pa pridiguje, da
Anglija želi ameriško-japonske
vojne zato, da bi čbe deželi v
tem boju toliko trpeli, da bi ime-
la Anglija potem docela pristo-
roko.

Ena stvar pa je, v kateri so
združeni vsi poznavalci razmer
na vzhodu in to je, da je treba,
da pride odločitve.

Velika Britanija, Japonska in
Združene države so narodi, ki
morajo odločiti postopanje na
daljnem vzhodu, in nihče ne ve,
kaj vsak izmed omenjenih držav
namerava. Nekateri so mnenja,
da ima predsednik Harding ključ
do položaja. Ti so za to, da on
podvzame inicijativo, in položaj
razjasni. Po njih mnenju bi se
toda dalo napraviti na štiri nači-
ne:

1. Harding naj bi predlagal u-
poštevanje reka: ne stori druge-

stva, zvrniti svoj delež davka na
že itak preobteženih 95 procen-
tov, ki vršijo vse delo naroda.

"Ako se hoče zavrtni davek na
visoke dohodke in profite, tedaj
bi bilo bolj primerno, da bi se
mesto prodajnega davka spreje-
lo Ralston-Nolanovo predlogo,
ki določa 1-procenten davek na
vso zemljo, katere vrednost pre-
sega \$10.000, in ki sedaj leži mr-
tva. Tak davek bi bil pravičen, bi
nikogar ne težil, padel bi na spe-
kulativna in ne na podjetna in
delavna prizadevanja, ter bo in-
dustrije ne ustavljal, temveč bi
celo pospeševal."

2. Družene države dokaže-
jo svojo dobro voljo, naj bi s tem
rekom v soglasju takoj osvobodile
Filipine.

3. Deloval naj bi se za omeji-
tev oboroževanja z vsemi možni-
mi sredstvi.

4. Predlagalo naj bi se sesta-
vo mednarodne komisije, ki naj
bi reševala kitajski problem Ki-
tajcem v prid in sicer na tak na-
čin, da bi Kitajska ostala neraz-
deljena in v kitajskih rokah. Ta-
ki predlogi bi prisilili vse zainte-
resirane države, da bi prišle s
svojo pravo barvo na dan ali pa
pokazale, da nekaj skrivajo.

5. Odgovor oboroževalnega vpra-
šanja Amerike, Anglije in Japo-
nske torej ni iskati v Washing-
tonu, Londonu ali Tokio, temveč
v Aziji na Kitajskem,

Predloga proti rent- nim profitarjem ubita.

Columbus, O., 26. aprila. —
Posebni odsek obiške državne
zbornice, ki je imel nalogo raz-
motrivati stanovanjski problem,
je danes na svoji tajni seji ubil
McCoyjevo predlogo, ki je bila
namenjena na reguliranje stan-
arin.

Edini član odseka, ki je na-
sprotoval odložitvi predloge, kar
pomeni toliko kot njeno smrt, je
bil poslanec Weygandt iz Clevel-
landa. Za odložitve predloge
pa so odgovorni sledeči poslanci:
Taft iz okraja Hamilton, Davis
iz okraja Cuyahoga, Hunt iz o-
kraja Lucas, Boylan iz okraja
Summit, Werner iz okraja Ash-
tabula in Shaw iz okraja Ash-
land.

McCoy je prečital več pisem,
da dokaže, da je potreba take
predloge danes ravno tako nujna
kot kdaj prej. Poslanec Davis
iz Clevelanda pa je dejal, da se
take vrste zakoni ne dajo uvelja-
viti. Dejaj je, da je za visoke
rente v Clevelandu odgovorno
pomankanje hiš, ne pa profitar-
stvo.

Poslanec Boylan iz Akrona pa
je dejal: "To je ravno tako, kot
če bi hoteli določiti ceno jaj-
cem," ter je dodal, da zakono-
dajno reguliranje stanarin diši po
socializmu. "Profitarstvo z renti
pa ustvarja anarhiste," je dejal
Weygandt. "O kaj bi," je od-
vrnil Boylan, "saj danes je vsa-
kdo profitar."

HAYWOOD JE PRISTOPILO H KOMUNISTOM.

Chicago, 26. aprila. — (Fede-
rated Press) Tukajšnji prijatelji
William Haywooda, ki je pravkar
dospel v Moskvo, izjavljajo,
da je že začetkom tekočega leta
pristopil h komunistom, in da je
pretrgal vse vezi z organizacijo
I. W. W. Temu dejstvu se pripis-
uje njegovo prisotnost v Rusi-
ji.

97-LETNEMU STARCU RA- STEJO ZOBJE.

Augusta, Pa., 26. aprila. — 97-
letnemu W. J. Crane-u so pričeli
rasti zobje; dosedaj so mu zrasti
tli že štiri.

81LETNI STAREC SE JE OŽE- NIL SEDMIČ Z 20LETNIM DEKLETOM.

Richmond, W. Va., — 26. aprila.
— Sedmič se je oženil danes
81-letni Maston Christian, kmet
iz gorovja v Webster okraju, in
sicer z nekim 20-letnim dekletom.
Od ostalih šestih žen ima
23 otrok.

mu, česar ne želiš, da bi kdo storil
tebi.

2. Da Združene države dokaže-
jo svojo dobro voljo, naj bi s tem
rekom v soglasju takoj osvobodile
Filipine.

3. Deloval naj bi se za omeji-
tev oboroževanja z vsemi možni-
mi sredstvi.

4. Predlagalo naj bi se sesta-
vo mednarodne komisije, ki naj
bi reševala kitajski problem Ki-
tajcem v prid in sicer na tak na-
čin, da bi Kitajska ostala neraz-
deljena in v kitajskih rokah. Ta-
ki predlogi bi prisilili vse zainte-
resirane države, da bi prišle s
svojo pravo barvo na dan ali pa
pokazale, da nekaj skrivajo.

5. Odgovor oboroževalnega vpra-
šanja Amerike, Anglije in Japo-
nske torej ni iskati v Washing-
tonu, Londonu ali Tokio, temveč
v Aziji na Kitajskem,

IZJAVA CLEVELANDSKIH STAVBIN- SKIH DELAVCEV.

Koncil clevelandskih stavbin-
skih delavcev je včeraj potom
svojega zastopnika Chas. Smitha
podal v javnost izjavo, v kateri
razlaga stališče delavcev v spor-
nem vprašanju, v katerem je pri-
zadetih 35.000 clevelandskih
stavbinskih delavcev.

Samo štirje dnevi so do 1.
maja, ko preminejo sedanje me-
zdne pogodbe, spor pa je še do-
cela neopravnan.

Stavbinski delavci so podali
svojo izjavo v odgovor na izjavo
W. F. Hennessyja, tajnika zveze
clevelandskih stavbinskih delo-
dajalcev, v katerih je Hennessy
povdarjal, da znatno znižanje
živiljskih potrebščin opravičuje
znižanje plač, da se gradnja hiš
ustavi radi visokih cen, in da
so visoke plače delavcev pogla-
vitni vzrok visokim gradbenim
cenam.

Hennessy je navajal tudi kot
dokaz, kako so uslužbenci cest-
no-železniške družbe sprejeli 20-
procentno znižanje plače, in pravi,
da je to znanjenje splošnega
meznega položaja. Smithov
odgovor na vsa ta izvajanja Hen-
nessyja pa se glasi:

Zakaj stavbinske unije v Cle-
velandu odločno odklanjajo
mezdna znižanja, katere zahteva
Zveza stavbinskih delodajalcev?
Clevelandska javnost, poseb-
no ona javnost, ki gradi, je upra-
vičena, da izve odgovor tudi od
strani delavcev.

Tu se ne gre samo radi plač,
temveč prizadet je neki izredno
vitalen princip.

Kdo določa ceno kruha? Vi
ali pek?

Kdo določa ceno rentu? Vi
ali hišni gospodar?

Kdo določa ceno gradbenemu
materijalu? Vi ali podjetja s
gradbenim materijalom?

Vi, ki delate za tedensko pla-
čo, imate tudi nekaj na prodaj
— vaše delo.

In kdo določa ceno edini stva-
ri, ki jo imate na prodaj?

Ali jo določate vi, ali jo do-
loča delodajalec?

Profit delavstva.

Predstavljajte si, da greste vi
k delodajalcu, in bi mu povedali,
koliko profita sme napraviti.

Ali bi vam on ne odgovoril,
da se vam meša v glavi, in da je
najbolje, da se ne brigate za reči,
ki vas nič ne skrbje. Čisto goto-
vo bi vam tako odgovoril.

Toda ako vi nimate pravice
dikrirati zaslužka in profita delo-
dajalcev, kje pa je potem dobil
delodajalec pravico, da dikтира
vam, koliko plače boste vi dobi-
vali?

Stavbinski delavci ne skušajo
doseči ničesar drugega kot da
obdrže minimalne življenske pla-
če.

Ali so upravičeni do njih?

Plače stavbinskih delavcev zna-
šajo 87½ do \$1.371/2 na uro.

Povprečni stavbinski delavec
zasluži manj kot en dolar na uro.

Pri tem se seveda ne sme po-
zabiti, da je gradbeno delo v te-
ku kvečjemu osem mesecev v le-
tu. Nobena druga industrija ni
toliko prizadeta od vremenskih
pogojev, transportacijskih težkoč
in drugih okoličin, nad katerimi
delavci nimajo nikake kontrole.

Povprečna letna plača stavbin-
skih delavcev je veliko nižja kot
pa jo določajo ekonomisti, vlad-
ni strokovnjaki in druge avtoritete
primernim za primerno pre-
življanje samega sebe in družine.

Delavsko plačilo.

Recimo, da so člani stavbinske
unije delavni, varčni in toliko

srečni, da so zdravi in imajo
stalno delo.

Kaj imajo na koncu življenja,
polnega trdega dela, ko je njih
telo izdelano, in ko jim ni mo-
goče več delati?

Na vsakega, ki se more odpo-
čiti, ko doseže 60. ali 65. leto in
živeti od svojih prihrankov, je
na tisoče takih, ki morajo umreti
še napreženi ali pa živeti od mi-
loščine.

Sedaj pa pogledimo sliko na
drugi strani.

Stavbinski delodajalec ima
v par letih velik dom, avtomobi-
le in služabnike, da mu strežejo.
Njegovi otroci pohajajo v visoke
šole, njegova družina gre po-
zimi v Florido ali Kalifornijo.

Za delavca: milodari, za delo-
dajalca: vse, kar napravi živ-
ljenje vrednim živeti.

Zastavite si sedaj tole vpraša-
nje:

"Ako so gradbeni stroški vi-
soki, zakaj so visoki? Ali zato,
ker delavci zahtevajo življensko
plačo, ali je kak drug vzrok?"

Tekom zadnjih par let so stav-
binski delavci vsled njih organi-
zacije sami določali svojo plačo.
Delodajalci so sprejemali zahte-
vane mezdne lestvice, ker so ve-
deli, da bi delavci z manjšimi
plačami ne mogli shajati. Koncil
stavbinskih delavcev je določil
mezdno lestvico 6 ali 12 mese-
cev naprej, tako da bi delodajalci
v svojih predlogih lahko stavili
tudi plače. Lestvica je bila za
vse kontraktorje ista. Stavbena
industrija oziroma javnost nam
je plačevala naše mezde in ne
kontraktorji.

Edino, kar zahtevamo danes,
je, da si pridržimo to pravico.

Ako se mora gradbene stroški
znižati, skličejo naj se kontrak-
torji in trgovci z gradbenim ma-
terijalom skupno z delavci na se-
jo, in tu naj se določi profite na
eni strani in plače na drugi.

Stavbinski kontraktorji se ho-
čejo okoristiti z meznim znižan-
jem, ki so sprejeli cestno-že-
lezniški uslužbenci. V svojem
oglasu govori zveza stavbenih
podjetnikov "o izkušnih cestno-
železniških uslužbencih."

Kadar se cestno-železniška
družba bori proti svojim delav-
cem, pravi, da so neizvzbitni de-
lavci, in da so ženske pri tem de-
lu ravno tako uspešne. Ali je to
pošteno? Ali se to ne pravi
imeti vso javnost za osla?

"Stavbinski delavci imajo 8
ur dela na dan, medtem ko ve-
liko cestno-železniških uslužben-
cev dela samo po šest," pravi
oglas stavbinskih podjetnikov.
Zakaj ne dostavijo še tudi tega,
da stavbinski delavci delajo sa-
mo po osem mesecev v letu? De-
lodajalci pravijo, da dobijo stav-
binski delavci dvojno plačo za
delo ob praznikih in nedeljah.

To je res — toda zakaj? Zato
ker so se stavbinski delavci bori-
li za uvedbo osemernega delavni-
ka kot za humanitarni princip.
Višje plače za prekournno delo ni-
so namenjene za zvišanje plač,
temveč za ohranjenje osemerne-
ga delavnika.

Organizirano delavstvo je pre-
pričano, da je osem ur dela na
dan dovolj za vsakega človeka,
kajti daljše ure krajšajo življenje
in kvirajo uspešnost človeka.

Ako bi bilo kdaj treba zopet
varovati delavce pred žlimi po-
sledicami dolgih delavskih ur, bo
organizirano delavstvo zahtevalo,
če treba, tudi trojno plačo za vse
prekournno delo.

Ako se stavbinski delodajalci
(Nadaljevanje na 2. strani)

"Enakopravnost"

IZHAJA VSAK DAN IZVEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV
ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Owned and Published by
THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
Business Place of the Corporation: 6418 ST. CLAIR AVE.
Cleveland, Ohio

SUBSCRIPTION RATES:
By Carrier 1 year \$5.50, 6 mo. \$3.00, 3 mo. \$2.00
Cleveland, Collingwood, Newburgh by mail 1 year \$6.00, 6 mo. \$3.50
3 mo. \$2.00.
United States 1 year \$4.50, 6 mo. \$2.75, 3 mo. \$2.00
Europe and Canada 1 year \$7.00, 6 mo. \$4.00
POSAMEZNA ŠTEVILKA 3c SINGLE COPY 3c

Lastnje izdaje izdaje za
Ameriško-Jugoslavanska Tiskovna Družba.
6418 ST. CLAIR AVE., Princeton 551. 6418 ST. CLAIR AVE.
Za vsebino oglasov n' odgovorno ne uredništvo, ne upravnštvo.
CLEVELAND, OHIO. SREDA (WEDNESDAY) APRIL 27th '21

104

JUGOSLAVIJA, ZAVETIŠČE CARISTOV.

Ali se je mlada Jugoslavija rodila zato, da bo gojila na svojih prsih razne parasite, ali zato da dvigne celokupni jugoslovanski narod na višjo stopnjo svetovnega napredka in popolnosti? To je nadvse važno vprašanje, ki se človeku nehoti vsiljuje ob čitanju poročil iz Jugoslavije.

Ni treba, da bi človek kak rdečegled radikalec, da se pričinja tako vpraševati; vsakdo, ki bi rad videl svojo materinsko deželo srečno in spoštovano, pred svetom, si mora danes postaviti takla vprašanja.

Že dostikrat smo slišali, da je nova jugoslovanska država zavetišče vseh nekdanjih ruskih carističnih elementov, in da se tam kujejo zarote za povratek carizma v Rusiji. Ni dvoma, da je ob takih poročilih obšel vsakega pravega Jugoslava čut osramočenja in ponižanja nad žalostnim dejstvom, ki postavlja pred svetom mlado Jugoslavijo v tako temno senco.

Jugoslavija, o katere demokratizmu se je toliko govorilo, ko je bila še samo naša srčna želja, naj bo sedaj zavetišče onih pijavk, ki so veliki bratski ruski narod toliko časa tiščali k tlom? Res, človeku se zdi skoro neverjetno, toda vendar je resnično.

In to dejstvo ni priznано in dognano samo med nami, temveč pribito je pred vso svetovno javnostjo. Svetovna javnost pozna danes Jugoslavijo le kot deželo temne reakcije, kot edino deželo, kjer je zavržena in degenerirana ruska aristokracija in plutokracija našla varen kot za spletkarjenje proti prizadevanju ruskega naroda, da ustvari podlago, na kateri bo slonelo njegovo nadaljno politično in kulturno življenje.

Kot dokaz za našo trditev navajamo tu poročilo, katero prinesel znani ameriški tednik "The Literary Digest" v svoji izdaji od 23. aprila. To poročilo, v katerem se razmotriva, katera grupa bi prišla na površje v slučaju, da bi propadla ruska sovjetska vlada, se glasi:

"Kdo bi vladal v Rusiji, če bi sovjetska vlada razpadla, je vprašanje, na katero se ne odgovarja dostikrat, kajti nasprotniki Lenina in njegovih tovarišev so očitno prepričani, da je najprej treba prevrniti boljševike. Toda s potekom časa je vendar časopisje začelo priznavati, da so ruski begunci razdeljeni v dve docela različni skupini. Prva skupina obstoja iz revolucionarjev, ki so zapustili svojo deželo leta 1917, potem ko se je njih vlada morala podati boljševikom. Kot se izjavlja, se

člani te skupine nahajajo v prvi vrsti v Parizu, in njih želja je, da se v Rusiji uvede demokratičen način vlade. V ostrem političnem kontrastu pa najdemo drugo skupino, ki je carističnega nagnenja, in katerih zavetišče je država Srbov, Hrvatov in Slovencev.

"Zapadni svet je precej dobro informiran o zgodnjih republikanskih beguncih," piše korespondent pariškega lista "Journal des Debats" iz Belgrada, ki v sedanjem času izgleda kot glavni stan caristov, "kajti svoje cilje že dolgo časa objavljajo v javnosti potom časopisja in na razne druge načine. Zelo malo pa je v splošnem znanega o tej skupini Rusov 'boljšega razreda', ki niso odšli iz svoje domovine do 1920, in ki hrepene po dnevu, ko bo ruskiemu narodu zopet zavladal kak 'dober car'."

Tako se dobesedno glasi poročilo, priobčeno v omejenem ameriškem tedniku, ki se tiska v milijonih iztisih, in ki ga čitajo vsi inteligentni Amerikanci. Kaj si pač morejo misliti o nas, ko smo vendar za časa vojne, ko smo so si prizadevali pridobiti simpatije Amerike za ustvaritev jugoslovanske države, vedno in povsod povdarjali, da smo Jugoslavi svobodoljubni in demokratični narod.

Koliko časa bo še jugoslovansko ljudstvo trpelo na svojem telesu ta grdi madež, ki ga sramoti pred vsemi, ki v resnici čutijo demokratično?

Clevelandske novice.

— Nekli možiki po imenu Ralf Shanks je bil včeraj obsojen na 30 dni zapore v prisilni delavnici in \$50 globe radi nesposobnega obnašanja. Shanks je namreč prestrašil neko dekle v bližini prostora, kjer sta bili meseca februarja umorjeni učiteljici Parma šole. V okolici bivajoči so se vedno ogorčeni iz časa omenjenega umora in zato se je za Shanksom podala velika tolpa oboroženih možikov, ki so slednjega prišli v bližnjem močvirnatem gozdovju. Če bi ne bil prišel na mesto policist Frantz in odvedel Shanksa v zapor, bi se možkemu ne bilo godilo preveč dobro. Na policijski postaji je povedal, da je stenograf iz Detroita, sedaj pa je stanoval na 11701 Moulton Ave.

— V pondeljek se je oglasilo po mestu več tatov. Tat se je splazil v hišo Herbert Fallona, 2050 E. 88. St. in je ukradel hišni dekli, Hattie Shaw, biserno iglo in \$30 v gotovini. Odprl je tudi omare za obleko, kjer je našel bisern prstan in \$4 v denarju. — Ko se je Mrs. Hannah Krameršič 1419 E. 39. St. zbudila, je zagledala v sobi tatu. Prišla je kričati, tat pa je pobegnil skozi okno. Seboj je odnesel le njeno ročno torbico.

— Smrten padec. — Včeraj zjutraj, kmalu ko je prišel na delo, je padel John Ammondson, tesar po poklicu, trideset čevljev globoko po elevatorjevem predoru novega poslopja The Illuminating Co., katerega je zgradila družba na vzhodni 70. cesti ob progi LakeShore železnice. Padec je bil usodapolen in Ammondson ki je star 28 let, je bil takoj mrt. Stanoval je na 527 E. 73. Str.

— V Cleveland je prišla večeraj prava poletna vročina, kateri pa je storil konec hud nalič. Za danes nam napoveduje vremenski prerok še nekoliko več dežja in hladnejše vreme.

— Sodnik Frank C. Phillips je kot posredovalec v sporu med unijskimi mizarji (cabinet-makers) in delodajalci odločil, da naj delavci sprejmejo 30 centov znižanja plače pri uri. Dozaj so dobivali mizarji po \$1 na uro, glasom sodnikove odločitve pa bi dobili le 70c. Organizirani mizarji pa so takoj po podani odločitvi izjavili, da iste ne sprejmejo, in še vedno vztrajajo na tem, da ostane v veljavi stara plača. Da so delavci zavrnili sodnikovo odločitev, se ni čuditi, kajti ko so se začela pogajanja, so celo delodajalci ponujali 5c več kot pa je odločil sodnik. Unija je naročila svojim uradnikom, da zopet začno z direktnim pogajanjem z delodajalci in da nato sporoče članstvo rezultat.

— Policija je sinoči aretirala trgovca z barvami Edwarda Beebe, starega 43 let, ki ima trgovino na Wade Park ave. in E. 82. St., ker je nameraval ustreliti svojo ženo Marto. Ko je včeraj popoldne skušal pogovoriti svojo ženo, da se z njim poravna, ker in ni o tem hotela ničesar slišati, je ustrelil proti nji trikrat

in jo je enkrat zadell v ramo. Žena se sedaj nahaja v bolnišnici. Mož je takoj po streljanju zbežal iz hiše v avtomobilu, toda policija ga je kmalu nato zajela.

— Clevelandski ognjegasci bodo v teku dveh tednov začeli z delom na 24-urni podlagi, to se pravi, da bodo v službi 24 ur skupaj, nato po zopet prosti 24 ur skupaj. Seveda ognjegasci bodo ponoči tekom službovanja tudi lahko spali, ker 24 ur itak ne bi mogli vzdržati brez spanca. Kot znano, so organizirani ognjegasci temu načrtu zelo nasprotni, toda zanj se je včeraj izreklo najvišje državno sodišče, ki je obenem odločilo, da ona točka mestnega čarterja, ki določa osemurno delo, za katero so pred par leti glasovali prebivalci mesta, ni prisilna. Župan Fitzgerald je včeraj izjavil, da je s tem odločitvijo docela zadovoljen.

— Pred kratkim je clevelandska common pleas sodnija odločila, da kiropraktičnim zdravnikom ni treba dovoljenja državnega zdravniškega odbora, da zamorejo prakticati, sedaj pa je najvišje državno sodišče tozadevno odločitev ovrglo.

— Razne vesti. NESREČA V LORAINU. Lorain, O. 25. aprila. — Tu je tekom vožnje začela goreti neka cestno-železniška kava. Motorman in spremljevalnik kot tudi ostali so jo zapustili. Pri skoku z naprej se premikajoče kare sta bili precej resno poškodovani dve ženski, in sicer Mrs. Ana Ambresak in Mrs. Charles Tout. Drvečo karo je ustavil neki policist ravno pred mestno hišo s tem, da je potegnil doli drog, ki veže karo z električno žico.

— Zanimiva izkoptina. Valencia, Španko, 25. aprila. — Blizu tukaj se je pred kratkim izkoptalo 17 velikanskih kamenih želv. Dolge so po 5 čevljev. Izročilo se jih bo naravoslovnemu muzeju v Madridu. Profesor Pacheco pravi, da je ta vrsta želv bila dosedaj še docela nepoznana.

— PRVA LADJA IZ AMERIKE V SOVJETSKO RUŠIJO. Baltimore, 26. aprila. — Včeraj popoldne je odplul iz tega pristanišča norveški parnik Camilla Gilbert, noseč 7195 ton predmoga, ki je namenjen v Odeso.

— Na enkrat se razlega glas od ust do ust: "Branko, Branko gre!" In strme so se ozli vsi na eno in isto stran ter gledali začudjeni neznano prikazen, ki se je približevala miroduvru. S prva je bila le kakor pličica videti podoba, a postajala je vedno večja in večja, in naposled pridirja divja moška prikazen vihrajočih las in krvavega lica na grobje. Bil je Branko. Ali ta ni zrl na prestrašeno ljudstvo niti poznal svojih prijateljev in znancev, temveč nemo in z nepremagljivo močjo prorine se razoglav in razgaljenih prsij skozi množico. Ta se umakne same groze in strahu pred njegovo strašno podobo na stran, Branko pa stoji kar na ravnosti k rakvi, potegne siloma pokrov raz nje, a zagledavši v njej krvavo lice mrtve svoje žene, zastane mu kri in obupno ječe zgrudi se kakor mrtve na tla.

— Mirno so pokopavali pogrebi potem truplo Brankove žene, a njega samega pa so odnesli isti sosedi domu, ki so poprej spremljali njegovo tovaršico k zadnjemu počitku.

IV. Preteklo je bilo petnajst let. Tekom časa pa se je na Cvetkovem domu marsikaj izpremenilo. Sedaj ni več hodila Brankova mati Jera vesela in ponosna po svojem posestvu, temveč žalostna in zapuščena ubijala se je sama s kmetijo. Ali slaba njena roka ni mogla možko in čvrsto voditi gospodarstva; zatorej je ono jelo propadati. Mnogo polja je oddajala tujim rokam v delo in najem, in hude letine so mučile njo kakor druge njene sosede. Skrb pa tare človeka in mu beli lase. Tako je tudi mati Jera bila postala podoba zimске starosti. Srebrnoblasi lasje so obdajali njeno temno čelo. Sključeno in grbasto hodila je stara ženica po svojih opravkih. Njeho lice je bilo polno gub; kajti globoko so že bile grenke solze preoreale njen veli obraz. Ni preteklo dneva, ko bi se ne bila nesrečna mati spomnila svoje snuhe Vide in svojega sina, — svojega edinega sina — Branka. A ta spomin jej je delal solzne oči in srce o-

To je prvi parnik, ki je odplul iz Amerike v sovjetsko Rusijo, odkar so prišli na površje boljševiki.

— ŠPANSKA DELAVSKA VODITELJA UBITA. Barcelona, 26. aprila. — Danes sta bila zavrtno napadena in umorjena dva španska delavska voditelja. Jose Pigue, član eksekutivnega odbora kovinskih delavcev je bil ubit v neki dvorani, Jose Camacho pa v neki kavarni.

— TRGOVINA MED RUSIJO IN ANGLIJO ODPRTA. London, 26. aprila. — Danes so bili med Veliko Britanijo in Rusijo upostavljeni trgovski in poštni odnosi. Anglija sedaj organizuje trgovsko misijo, ki bo v teku štirinajstih dni odpotovala v Rusijo.

— ITALIJANSKI REAKCIJONARJI SO SE ZDRUŽILI PROTI SOCIJALISTOM. Rim, 25. aprila. — Danes so bile zaključene kandidatske listine za parlamentarne volitve, ki se vršijo 15. maja. Kot je razvidno so se združile vse reakcionarne stranke, da porazijo socijaliste. Konzervativci imajo tudi podporo fašistov, ki igrajo veliko vlogo v italijanski politiki. Poleg protisocijalistične koalicije bodo vodili neodvisno kampanjo samo še klerikalci, republikanci in komunisti.

— Sokolstvo. Bratom Sokolom se naznanja, da je bil tajnik od vodstva mestnega kopalošča osebno obveščen, da se je seja prestavila iz petka na četrtek 28. aprila od 8. uri zvečer. Vsek brat bo še posebej obveščen o tem. Ker ima kopališčni odbor obilo prošelj za rabo telovadnice, je zopet moral spreminiti svoj načrt, tako da smo Sokoli dobili za telovadno nazaj pondeljek večer kot je bilo prvotno določeno. Upam, da bo to zadnja izprememba. Obleko za telovadbo se v Clevelandu ne da dobiti, zato se jo je naročilo iz Chicago. Kakor hitro pride, bomo brate obvestili. Hlače in jopiči se bodo dobili pri tvrdki John Gorin, telovadni čevlji pa pri Frank Butala. Na seji, ki se bo vršila v četrtek, se bo pobiral tudi assement in sprejemalo se bo nove brate. Na zdar!

Tajništvo.

— Nadaljevanje iz 1. strani. želijo razgovarjati z delavci o pospešenju produkcije, tedaj imajo do tega popolno pravico. Toda dokler se v delavne pogodbe vključuje tudi plače, in dokler nas nihče ne vpraša pri določevanju profitov, smo prepričani, da določamo ceno svojemu delu.

— Kadar se bodo življenske cene dovolj stabilizirale, ne bodo stavbniški delavci nič manj pripravljeni to priznati kot katerikoli drug razred delavcev, toda ni nam mogoče žrtvovati našega principa. Mi želimo, da javnost ve za vse fakte, in potem ji radi prepuščamo, da si ustvari svojo lastno sodbo.

— Življensko plačo in pravico, da prodajamo naše delo v soglasju z našimi potrebami, to je edino, kar zahtevamo.

— Kdo bo določal ceno našemu delu?

— LETINA ČESPELJ V JUOSLAVIJI. Iz nedavnega poročila ameriškega konzulata v Belgradu je razvidno da povprečna letina čespelej v Jugoslaviji znaša približno 63.000 meterskih ton. Okolo 40 odstotkov izdelka se presuši, 40 odstotkov se vporabi za izdelovanje žganja in od ostalega se napravljajo konzerve. Letina od 1920 je bila pa le približno 85 od sto od povprečne letine, kar pomenja, da je bil izdelek le približno 60.000 ton. Mnogo čespelej se prepuša na nepravilen način, imajo okus po izsušenem in ne namakajo za kot bi morale. So manjše velikosti jkot kalifornijske čespelej.

— Najdeno truplo. — Priletni 67 let stari, nekoliko slaboumni posestnik Jakob Jelenc je dne 24. marca t. l. zjutraj odšel z doma iz Cernice pri Radovljici a se potem ni več povrnil. Po dolgem iskanju so ga njegovi sinovi Valentin, Janez in Ciril našli mrtvega, utopljenega v Savi pod Gobovcem pri Ljubnem. Domnevalo je, da je v svoji slaboumnosti skočil v Savo in utonil. Svoji družini je neprenehoma govoril: "Ah rad bi umrl!"

— "Ah rad bi umrl!"

— "Ah rad bi umrl!"

— "Ah rad bi umrl!"

— "Ah rad bi umrl!"

— "Ah rad bi umrl!"

— "Ah rad bi umrl!"

— "Ah rad bi umrl!"

— "Ah rad bi umrl!"

— "Ah rad bi umrl!"

— "Ah rad bi umrl!"

— "Ah rad bi umrl!"

— "Ah rad bi umrl!"

— "Ah rad bi umrl!"

— "Ah rad bi umrl!"

— "Ah rad bi umrl!"

— "Ah rad bi umrl!"

— "Ah rad bi umrl!"

— "Ah rad bi umrl!"

— "Ah rad bi umrl!"

— "Ah rad bi umrl!"

— "Ah rad bi umrl!"

— "Ah rad bi umrl!"

— "Ah rad bi umrl!"

ŽRTVA LJUBOSUMNOSTI

NOVELA

Spisal dr. Stojan.

"Pusti me, nesrečnik. Kakor je Bog v nebesih, tako je res to, kar sem povedal. Z lastno roko sem kropil nesrečno ženo, ko je ležala s prebito glavo na mrtvaškem ordu. Jutro bo pogreb. Bog jej daj nebeski raj in večno izveličanje!"

Zacurvi se besede, otrpnejo Branku roke, moči ga zapustijo, in on omahne na klop.

"Moj Bog, zakaj si me zapustil. Ona mrtva, moje Vida ne živi več?" — Jutro . . . njen pogreb! Jaz jo še moram videti, videti jo moram, predno zakrije črna zemlja njen obraz!"

A prej nego izusti mrmraje zadnje besede, zdravna se po konci in zdirja kakor zblaznel iz hiše. Njegovih besed nista razumela prestrašena mož in žena. Plaho in zamakneno sta zrla za njim, ali ko je bil nenadoma izginol, hvallila sta Boga, da ju je rešil grozovitega tujca.

Branko pa je dirjal in tekel naprej po strmih poih, nevarnih stezah, globokih jarkih in rupah. Brez tira in sledu je bil njegov pot. Zdalj prek planine, zdaj skozi gozd, zdaj po neprozornih goščavah, le vedno in vedno navzdol, navzdol v dolini k svojej nepozabljivej družici, ki je ležala mrtva na odru. Nebo je svetilo s tisočimi lučnicami in kazalo pot nočnemu potniku. A ta pa je tekel kakor divji lovec, ki leta ob polnočeh po strmih gorah in brdih za svojo divjačino. Le njegova senca mu je sledila, le njegova vest ni zaostajala za njim. Pred seboj pa je gledal strašno podobo mrtve svoje žene: Ravno so jo vzdignoli pogrebelci ter jo neso pred njim na miroduvor. On je hoče dohajati, ali zastoni. Čim bolj ko napenja svoje moči otirajoč si krvave potne srage,

tem bolj hitijo pogrebelci z mrljem pred njim. Zdi se mu, kakor da ne hode videl nikdar več obraza ljube tovaršice, svoje Vide. Zakaj ravno ko bi imel pogrebe doiti in pogledati svojo ženo v lice, baš tedaj izpodtalne se mu noga, in on se zvrne tja v globok sneženi pad. Strašni boji so razsajali v srci nesrečnega moža, a premagali ga niso. On je še čutil toliko ljubezni do svoje zakonske tovaršice, da mu je podžigala in poviševala telesne moči. Ljubav do Vide ga je nesla kakor na perotih prek vseh ograj, prek sneženih zametov, prek rup in propadov, prek gor in planin. Njen obraz je še hotel videti mož, njeno lice še enkrat poljubiti, predno jo zakrije hladna zemlja na veke.

Jutro je že jelo prihajati. Na vzhoda je rožnoprstena zora naznanjala prihod vso naravo oživljajočega solnca. V kratkem je izginol mrak in tema z zemlje, storil se je dan. To pa je nesrečnemu Branku vdahnolo novo moč in življenje. Zašel je bil daleč na svojem nočnem potu po gorah in planinah. Stoprav zdaj je razločeval, kje ima iskati svoj žalostni dom. Ali stoji! Kaj je to? — Ali ne kličejo tužni glasovi mrlja k zadnjemu počitku? — Da lepej Vidi zvonili so zvonovi na glas spremljajoči jo k hladnemu grobu.

Trud in obnemoglost sta že Branka premagovala, ali ti žalostni glasovi so mu dajali zopet čilost in moč. Še enkrat napne svoje moči, olajša si život, vrže raz sebe globok in obloko ter dirja kakor blazen prek polja in njiv proti onemu mestu, kjer so polagali v grob njegovo družico. — Na miroduvoru je bila o tem času zbrana jokajoča množica. Vsi sosedi, znanci in prijatelji bili so prišli zadnjo čast skazovat nesrečni ženi. Vse je jokalo in točilo bridke solze, ko so položili rakev na grobje. Le Branka, njenega moža, ni bilo od nikoder; le on in grajski Vekoslav nista spremljala svoje mladostne prijateljice k pogrebu.

Rakev se je že bila blagoslovila ter odmolile obredne molitve. Pogrebelci so hoteli ravnokar položiti mrlje-

ča v hladno zemljo, a kaj je to? — Na enkrat se razlega glas od ust do ust: "Branko, Branko gre!" In strme so se ozli vsi na eno in isto stran ter gledali začudjeni neznano prikazen, ki se je približevala miroduvru. S prva je bila le kakor pličica videti podoba, a postajala je vedno večja in večja, in naposled pridirja divja moška prikazen vihrajočih las in krvavega lica na grobje. Bil je Branko. Ali ta ni zrl na prestrašeno ljudstvo niti poznal svojih prijateljev in znancev, temveč nemo in z nepremagljivo močjo prorine se razoglav in razgaljenih prsij skozi množico. Ta se umakne same groze in strahu pred njegovo strašno podobo na stran, Branko pa stoji kar na ravnosti k rakvi, potegne siloma pokrov raz nje, a zagledavši v njej krvavo lice mrtve svoje žene, zastane mu kri in obupno ječe zgrudi se kakor mrtve na tla.

— Mirno so pokopavali pogrebi potem truplo Brankove žene, a njega samega pa so odnesli isti sosedi domu, ki so poprej spremljali njegovo tovaršico k zadnjemu počitku.

IV. Preteklo je bilo petnajst let. Tekom časa pa se je na Cvetkovem domu marsikaj izpremenilo. Sedaj ni več hodila Brankova mati Jera vesela in ponosna po svojem posestvu, temveč žalostna in zapuščena ubijala se je sama s kmetijo. Ali slaba njena roka ni mogla možko in čvrsto voditi gospodarstva; zatorej je ono jelo propadati. Mnogo polja je oddajala tujim rokam v delo in najem, in hude letine so mučile njo kakor druge njene sosede. Skrb pa tare človeka in mu beli lase. Tako je tudi mati Jera bila postala podoba zimске starosti. Srebrnoblasi lasje so obdajali njeno temno čelo. Sključeno in grbasto hodila je stara ženica po svojih opravkih. Njeho lice je bilo polno gub; kajti globoko so že bile grenke solze preoreale njen veli obraz. Ni preteklo dneva, ko bi se ne bila nesrečna mati spomnila svoje snuhe Vide in svojega sina, — svojega edinega sina — Branka. A ta spomin jej je delal solzne oči in srce o-

tožno. V takih trenutkih pa je vzela v naročje svojo vnukinjo, šestnajstletno Grozdanko, ter je božala, in poljubovala, dokler se jej niso posušile solzne srage na lici.

Grozdanka je bila starej Jera edina tolažba in up. Ona jej je nadomestovala Vido in Branka. A dekletce je bilo res kakor urezano iz svoje lepe matere. Kdor je bil Vido le enkrat videl, ta je na prvi mah v tem dekletu spoznal njeno hčer. Kakor se razevela spomladi nezna ročica in razširja blaženo vonjavo po svojej okolici, in ona zaseda isto mesto, katero je zavzemala pred njo stara, ovenela že cvetka, tako je rasla in se razcvetala tudi mlada Grozdanka. O njenej lepoti se je na daleč okrog govorilo, in ljudje so sploh dekletce imenovali srečno naslednico osivele in potrte Cvetkove Jere.

Srečno pa je bilo tudi mlado življenje Vidine hčere. Kakor na lastno oko. Tako je pazila stara mati na nežno vnukinjo. Nikdar je ni nikamor puščala same. Niti k sosedom v vas, niti v otročje družbe ni smela Grozdanka zahajati. Tudi v javno šolo je niso pošiljali z drugimi otroki vred, temveč njo je na domu poučevala siloviti učitelj, ki je bil od nekaj že pravi prijatelj in velik dobrotnik Cvetkove hiši. Vse to pa se je ukrenolo zaradi tega, da ne zve nežno dekletce pregrezda o žalostnih osodi svoje matere in nesrečnega očeta. Doktor je bila še deklica mlajša, nadzorovali so jo prav lahko; ali ko je jela dorasčati in razvijati se v krasno delico, postajalo je kaj težko, čuvati jo povsod in jej zabranjevati, da občeje s svojimi vrstnicami.

Bilo je o vseh svetih, ko hodi vsak kristjan moliti na grobje za svojimi umrliimi sorodniki, znanci in prijatelji. Tud grob Cvetkove Vde se je imel okinečati na ta dan.

"Jaz bi šla danes v cerkev in na grob moliti za tvojo ljubo mater in rajno mi snego, Grozdanko, ali nogo me še ne nesejo dobro. Odkar mi je oni dan zima vse ude pretresla, ne morem lahko hoditi. Boj daj, da bi zopet v kratkem okrevala."

NOVA PODJETJA V JUGOSLAVIJI!

Zdravljenje krvnih in kroničnih bolezni je naša specialiteta.
308 Permanent Bldg. 746 Euclid ave. vogal E. 9th St.
Uradne ure v pisarni: od 9. zjutraj do 4. popol. od 7. ure
do 8. zvečer. Ob nedeljah od 10. do 12. opoldne.

NEMUDOMA MORAMO DOBITI \$10.000 V GOTOVINI, DA IZPLAČAMO ENEGA NAŠIH TRGOVSKIH SOTRUDNIKOV.

Da dvignemo to svoto, prirejamo

OGROMNO RAZPRODAJO

Vemo prav dobro, da če hočemo doseči omenjeno svoto moramo znižati cene do skrajnosti in jih tudi bomo znižali tako, da bodo enake tovarniškim cenam. V drugih besedah povedano, bomo dali našo

\$25,000 vredno zalogo moških in ženskih potrebščin in čevljev ljudstvu na razpolago

Tukaj ne moremo navajati vseh cen, skušali vam bomo dati le površno sliko, da si boste lahko predstavljali kaj vse se vam nudi na tej razprodaji.

CANVAS WORK GLOVES, 20c value	8c
LEATHER PALM WORK GLOVES 50c value	27c
POLICE AND DRESS SUSPENDERS 75c value	29c
RED — BLUE — WHITE HANDKERCHIEFS 10c value	5c

MEN'S HOSE	35c VALUE	14c
25c VALUE	Sale price	8c
WORK SOX	LISLE SOX 50c VALUE	24c
25c value, sale price	SILK SOX — \$1.00	47c
LADIES HOSE	Sale price	
25c value	Silk Lisle—all colors	27c
sale price	75c val. sale price	49c
35c value	Silk—all colors	
Sale price	\$1.25 val. s. price	

CHILDRENS HOSE	
BLACK — WHITE & BROWN, ALL QUALITIES — VALUES	
25c up to 75c,	UP TO 29c
Sale price	9c

LADIES UNDERWEAR	
VESTS	
Reg. 25c value	10c
VESTS	
Reg. 35c value	19c
UNION SUITS—	
65c value, Sale price	39c
UNION SUITS—	
\$1.00 value, Sale price	59c

CHILDRENS UNDERWEAR	
GIRLS VESTS—	
25c value, Sale Price	9c
BOYS & GIRLS UNION SUITS	
65c value, Sale price	37c
BOYS & GIRLS UNION SUITS	
75c value, Sale price	47c

MEN'S UNDERWEAR.	
BALBRIGAN SHIRTS AND DRAWERS	
75c value, Sale price	37c
BALBRIGAN SHIRTS AND DRAWERS	
\$1.50 value, Sale price	79c
RIBBED SHIRTS AND DRAWERS	
\$1.00 value, Sale price	57c
SUMMER UNION SUITS —	
\$1.00 value, Sale price	49c
SUMMER UNION SUITS —	
\$1.50 value, Sale price	79c
ATHLETIC UNION SUITS —	
\$1.25 value, Sale price	67c
ATHLETIC UNION SUITS—	
\$1.50 val., Sale price	87c

WORK SHIRTS AND OVERALLS.	
BLUE CHAMBRAY SHIRTS—	57c
\$1.00 val., Sale price	
POLKA DOT SHIRTS—	69c
\$1.25 val., Sale price	
BLACK SATEEN SHIRTS —	79c
\$1.50 val., Sale price	
KHAKI WORK SHIRTS —	87c
\$1.75 val., Sale price	
OVERALLS —	87c
\$1.50 val., Sale price	
COMBINATION OVERALLS—	\$1.98
\$3.50 val., Sale price	

MEN'S PANTS.	
MEN'S PANTS—\$3.00 val.	
Sale Price	\$1.49
MEN'S PANTS—\$3.50 val.,	
Sale Price	\$1.79
MEN'S PANTS—\$4.00 val.,	
Sale Price	\$1.98
DRESS PANTS—\$7.00 val.,	
Sale Price	\$3.48

MEN'S DRESS SHIRTS.	
MEN'S DRESS SHIRTS, \$1.75	98c
value, Sale price	
DRESS SHIRTS—\$2.25 val.	\$1.29
Sale Price	
DRESS SHIRTS—\$3.00 val	\$1.59
Sale Price	
DRESS SHIRTS—\$6.00 val	\$2.49
Sale Price	
MEN'S DRESS SHIRT	79c
\$1.50 val., sale price	
MEN'S DRESS SHIRTS, \$1.50	79c
val., collar attachet	

MEN'S NECKWEAR AT HALF PRICES.

BOYS BLOUSES		BOYS SUITS		BOYS CAPS	
75c value	43c	AT		\$1.00 value	59c
Sale price		HALF		Sale price	
\$1.00 value	59c	PRICES		\$1.50 value	89c
Sale price				Sale price	

MEN'S CAPS	
\$2.50 VALUES	
Sale price	98c

BOYS PANTS		BOYS COMBINATIONS	
\$1.50 VAL.	87c	\$1.50 VALUE	79c
Sale price		Sale price	
\$2.00 VALUE	\$1.19	BLUE AND KHAKI	
Sale price			

BOYS ROMPERS.	
\$1.00 VALUE	
Sale Price	49c
\$1.25 VALUE	
Sale Price	79c
\$1.50 VALUE	
Sale Price	97c

MEN'S COLLARS	
SOFT AND STARCHED	
Sale price	19c

MEN'S GARTERS	
MEN'S GARTERS,	
25c value, Sale price	15c

TOWELS	
TURKISH TOWELS	
\$1.00 val., Sale price	49c
TURKISH TOWELS	
35c val., Sale price	23c

SHOES
We can assure you that you can outfit your whole family with shoes and slippers at a saving of 50c ON THE DOLLAR.

We handle a complete line of Endicott-Johnson Shoes and each pair is sold with a guarantee.

MEN'S SHOES	
WORK SHOES—	
\$3.00 val., Sale price	\$1.98
WORK SHOES—	
\$4.50 val., Sale price	\$2.49
DRESS SHOES — \$6.00 val.	
Brown and Black, Sale price	\$3.39
DRESS SHOES—\$7.50 val.,	
Brown and Black, Sale price	\$4.39
DRESS SHOES—\$4.50 val.,	
Brown and Black, Sale price	\$2.79
DRESS SHOES—\$10.00 val.,	
Brown and Black, Sale price	\$5.98

BOYS' SHOES	
\$2.50 VALUES	
Sale price	\$1.79
\$3.00 VAL.	
Sale price	\$1.98
BROWN AND BLACK	
\$4.00 val.	\$2.39
BROWN AND BLACK	
\$5.00 val. sale price	\$2.98

LADIES SHOES AND SLIPPERS.	
\$5.00 VALUE	
Sale price	\$2.98
SLIPPERS, \$5.00 VAL.	
Sale price	\$2.79

CHILDRENS SHOES	
SHOES AND SLIPPERS	
\$1.50 val, sale price	98c
SHOES AND SLIPPERS	
\$1.75 val., sale Price	\$1.29
SANDALS—\$1.50 val.	
Sale price	89c

GIRLS SHOES AND SLIPPERS	
\$3.50 VALUE	
Sale price	\$1.79
\$4.00 VALUE	
Sale price	\$2.39
SLIPPERS, \$2.50 VAL.	
Sale price	\$1.69
SLIPPERS, \$2.25 VALUE	
Sale price	\$1.39

Boys and Mens Tennis Shoes
\$1.50 value for 87c

Zgorajšnje številke so le natisneja zgodba. Ako hočete razprodajo v resnici ceniti, se mora te prepričati na lastne oči.

Otvoritev **v četrtek, 28. aprila** ob 9 uri dopoldne

POZNAMO DANAŠNJE RAZMERE IN ZATO SMO
ZNIŽALI CENE TAKO NIZKO, DA JIM JE
KOS VSAKA DRUŽINA.

A. BROFMAN
6108 St. Clair ave.

RAZPRODAJO VODIJO
Lenson & Lieber, pospeševalci razprodaj
KI NUDIJO VEDNO NAJVEČJE IZREDNOSTI.
Ne zamudite te razprodaje ker ne boste imeli enake pri-
like prav kmalu.